

STUDY OF THE SOCIAL SERVICES PROVIDED TO THE TERRITORY OF ZAVET MUNICIPALITY, RAZGRAD DISTRICT

Abstract: Bulgarian legislation regulates equal access of all citizens living in the territory of the Republic of Bulgaria to social assistance and social support. Normatively, this is confirmed by means of the country's legislation. It is carried out through the provision of social services. The article presents a study of the social services provided to the residents of Zavet municipality, Razgrad region. Identified risk groups among the population are presented. An analysis was made of the provided social services (type and number of persons covered) for the period of the study. Social services provided to the population of the same municipality in the period 2015-2020 under European Union programs were reviewed. It is clear from the presented analyzes that the social services provided in the territory of the municipality of Zavet are only in a home environment. On the territory of the municipality, not a single social service in the community (provided outside the user's home), in the community of residential type or specialized social service functions. The identified risk groups among the population of the municipality prove the need for such.

Author information:

Evgeniya Bratoeva

Principal Assist. Prof. PhD of Social Work
“Angel Kanchev” University of Ruse
Department of Management and Social Work
✉ jeni_bratoeva1999@abv.bg
🌐 Bulgaria

Keywords:

social services, social work, risk groups

Fikrie Zyulkyar

“Angel Kanchev” University of Ruse
Department of Management and Social Work
✉ fiki_1978@abv.bg
🌐 Bulgaria

ВЪВЕДЕНИЕ

В Р. България основните нормативни актове, регламентиращи предоставянето на социални услуги на населението са Закона за социалните услуги и неговия правилник за прилагане и Закона за социално подпомагане и правилника за прилагането му. Според тях всички граждани, живеещи на територията на страната имат равен достъп до социални услуги при установена потребност от социална помощ и подкрепа. Социалните услуги, предоставяни в общността (извън домашна среда), социалните услуги в общността от резидентен тип и специализираните социални услуги са териториално неравномерно ситуирани. Това значително възпрепятства равния шанс на достъп до тях на нуждаещите се лица. В статията е представен анализ на предоставяните социални услуги на територията на община Завет. По териториална площ тя заема 4-то място сред 7-те общини на област Разград. Отдалечеността от областния град Разград, от други по-големи областни градове, застаряването

на населението й, бедността, безработицата, високата миграция, значителния дял от населението с установени хронични заболявания и трайни увреждания, липсата на болнично лечебно заведение поставя населението на общината пред сериозни затруднения. При идентифицирани няколко рискови групи сред населението на общината, на нейната територия не функционира нито една социална услуга, която да предоставя помощ и подкрепа извън домашната среда на нуждаещите се.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Социалните услуги са дейности, подпомагащи лица с потребности от грижа да водят относително самостоятелен живот в общността или в специализирани институции. Основният фокус при предоставяне на социални услуги е подкрепа в ежедневието и постигане на социално включване. Свързани са със задоволяване на основни жизнени потребности на деца, лица и семейства, самотно живеещи възрастни хора, които поради здравословни, възрастови и други причини не могат сами или с помощта на своите близки да ги осъществят. Основната цел на подкрепата на нуждаещите се е да подпомага самостоятелния им начин на живот. Поради това социалните услуги трябва да са близо до хората и да следват специфичните потребности на населението в региона. Силно регионалният характер на социалните дейности предопределя и разглеждането им на местно ниво. Съгласно Законът за социалните услуги в България, в сила от 01.07.2020 г. „социалните услуги са дейности за подкрепа на лицата за: - превенция и/или преодоляване на социалното изключване; реализиране на права; подобряване качеството на живот. Социалните услуги се основават на социална работа, индивидуален подход и индивидуална оценка на потребностите“. Предоставянето на социални услуги е нормативно обособено и включва извършване на дейности, които са посочени в чл. 15 от Закона за социалните услуги (ЗСУ) : информиране и консултиране; застъпничество и посредничество; обществена работа; терапия и рехабилитация; обучение за придобиване на умения; подкрепа за придобиване на трудови умения; дневна грижа; резидентна грижа; осигуряване на подслон; асистентска подкрепа¹. Основните цели на социалните услуги са регламентирани в чл. 1, ал. 2 от ЗСУ:

- Гарантиране на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата.
- Гарантиране на качеството и ефективността на социалните услуги.
- Гарантиране на правото на всяко лице на подкрепа за живот в домашна среда и в общността;
- Насърчаване на интегрирания подход при осигуряването на подкрепа на лицата;
- Насърчаване и развитие на публично-частното партньорство при предоставянето на социални услуги².

1. Профилиране на социалните услуги

1.1. Видове социални услуги, според вида на предоставената грижа (място и време на предоставяне)

- *Социални услуги в домашна среда*

Социалните услуги в домашна среда оказват подкрепа за социално включване на лица/деца с увреждания, самотно живеещи възрастни хора и други уязвими групи. Социални услуги в домашна среда са: личен асистент; социален асистент; домашен помощник; домашен социален патронаж.

¹ Закон за социалните услуги, <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2137191914>, пос. на 01.04.2022 г.

² Пак там

Чрез тези услуги се предоставят грижи за задоволяване на ежедневни потребности в домашна среда. Съобразно спецификите, те са насочени към: социална работа и консултации, съдействие за организация на свободното време и осъществяване на контакти; поддържане на хигиена, пазаруване и приготвяне на храна, пране и други комунално-битови дейности; доставка на храна, съдействие за снабдяване с необходимите помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия; битови услуги и др. Услуги в домашна среда се предоставят по Националната програма „Предоставяне на грижи в домашна среда” и от общините чрез услугата „Домашен социален патронаж“³.

- *Социални услуги в общността*

Социалните услуги в общността са ключов фактор за ефективно социално включване, борба с бедността и участие в живота на обществото на всички уязвими групи. През последните години политиката в сферата на социалните услуги е насочена към развитие на услуги в общността и в домашна среда, които да заменят институционалния модел на грижа. Социални услуги, които се предоставят в общността, са: дневен център, център за социална рехабилитация и интеграция, социален учебно- професионален център, звено "Майка и бебе", център за обществена подкрепа, център за работа с деца на улицата, приемна грижа, обществени трапезарии. Социалните услуги от резидентен тип, които се предоставят в общността са: център за настаняване от семеен тип (профилирани, според вида потребители), център за временно настаняване, кризисен център, преходно жилище, защитено жилище, наблюдавано жилище⁴.

- *Социални услуги в специализирани институции*

Специализираните институции предоставят комплекс от социални услуги за лица/деца с увреждания, възрастни хора и деца, лишени от родителска грижа. Важна особеност е, че това е форма на грижа, в която потребителите са трайно отделени от своята домашна/семейна среда. Социалните услуги в специализираните институции се предоставят след изчерпване на възможностите за ползване на услуги в общността. Нормативно специализираните социални услуги са обособени за деца и за пълнолетни лица като всяка една услуга е профилирана, според вида потребители.

1.2. Видове социални услуги, според потребностите, към които е насочена дейността им.

Потребностите от социални услуги могат да възникнат в различни ситуации за отделните рискови групи:

- потребности, произтичащи от географски особености - могат да възникнат поради географска отдалеченост на населението от основни стоки и услуги;
- потребностите, произтичащи от демографски особености - засягат възрастните хора и нуждата им от грижа в домашна среда или в институция;
- потребности, произтичащи от икономически особености - те са отражение на финансовото състояние на индивидите и семействата (хора без дом, бежанци, жертви на трафик)
- потребности, произтичащи от здравословни особености - отнасят се до хората с различни увреждания (физически увреждания, деменция, психични разстройства, умствена изостаналост, сетивни нарушения);

³ Министерство на труда и социалната политика - <https://www.mlsp.government.bg/sotsialni-uslugi-v-domashna-sreda>

⁴ Пак там

- потребности, произтичащи от семейни особености - засягат семействата и отделни техни членове, които имат проблеми от различно естество (влошена социално-икономическа среда, противозаконни прояви на деца и др.)

2. Рискови групи сред населението на община Завет, област Разград

Проучване на рисковите фактори и населението на община Завет, повлияно от тях, очертава следните рискови групи сред населението в общината:

2.1. Деца с увреждания

Броят на децата с увреждане (с налично актуално експертно решение на РЕЛК) до 16-годишна възраст в община Завет общо са 23 бр., като 2 от тях са определена степен на увреждане над 90% с чужда помощ. Броят на децата с увреждане (с налично актуално експертно решение на РЕЛК) над 16-годишна възраст в община Завет са общо е 7, като при едно от тях е определена степен на увреждане над 90% с чужда помощ.

2.2. Деца в риск

По данни на ДСП - Кубрат в община Завет са регистрирани 109 деца, отглеждани от семейства, обект на социално подпомагане. На територията на общината има 30 многодетни семейства. Не малка е и числеността на децата, отглеждани от един родител. Към групата на деца, изложени на риск се включват: деца от социално слаби семейства, деца от малцинствени групи, деца на самотни родители и деца без родители, деца от многодетни семейства, деца на родители с увреждания.

2.3. Лица с увреждания

По данни на дирекциите „Социално подпомагане“ в община Завет хората с увреждане според степента трайно намалена работоспособност са както следва:

- от 50% до 70,99% трайно намалена работоспособност – 467 лица;
- от 71 до 89,99% трайно намалена работоспособност – 375 лица;
- над 90% – трайно намалена работоспособност – 80 лица;
- над 90% с чужда помощ – 74 лица ⁵.

2.4. Самотно живеещи възрастни и стари хора

През последните десетилетия в България устойчивата тенденция на застаряване на нацията намира своята проекция и по отношение на населението на община Завет. На територията на община Завет, самотно живеещите лица в над трудоспособна възраст са 595, от които 208 мъже и 387 жени. По населени места, както следва: Завет - 65, Брестовене 42, Острово 68, Прелез 39, Сушево 22, Веселец - 26, Ив. Шишманово – 28 ⁶.

3. Проучване на вида и броя социални услуги, предоставени на територията на Община Завет.

Социалните услуги в Република България имат за цел да подпомогнат определен кръг лица, при които са идентифицирани определени потребности, причинени вследствие установена причина, да водят относително самостоятелен живот и да поддържат възможно най-високата степен на качество на живот, в зависимост от състоянието си. Правната рамка на социалните услуги е регламентирана в Закона за социалното подпомагане (ЗСП), Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП) и Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, инструкции, указания и методики.

⁵ Данни, получени от Дирекция “Социално подпомагане” – гр. Кубрат, чрез писмо с изх. № 94Ф-00-277/24.03.2022 г.

⁶ По данни на НСИ

3.1. Социални услуги, предоставяни от община Завет към периода на извършване на проучването (01.02.-30.06.2022 г.)

• Асистентска подкрепа

„Асистентската подкрепа“ е специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на деца и лица с трайни увреждания и на лица в над трудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, предоставяна от лице, назначено на длъжност „Социален асистент“. Максималната продължителност за ползване на социалната услуга „Асистентска подкрепа“ от един потребител е до 4 часа дневно, всеки работен ден, съобразно изготвената индивидуална оценка на потребностите. С одобрените кандидати за заемане на длъжността „Социален асистент“ са сключени трудови договори на 6 часов работен ден, като един „Социален асистент“ предоставя подкрепа на минимум 2-ма потребители. Община Завет и през 2022 г. продължава предоставянето на социална услуга „Асистентска подкрепа“ като държавно-делегирана дейност на основание чл.15, т.10 от Закона за социалните услуги, създадена съгласно Заповед № РД 01 0098/07.01.2021г. на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане, гр. София и Решение на общински съвет гр. Завет № 134 по Протокол № 14 от 23.12.2020 г. е от 01.01.2021 г. Това е специализирана социална услуга, която включва подкрепа от асистент за: самообслужване; движение и придвижване; промяна и поддържане на позицията на тялото; изпълнение на ежедневни и домакински дейности; комуникация. Обхвата от потребители на услугата „Асистентска подкрепа“ в Община Завет е 40 броя⁷.

• Механизъм за личната помощ

Услугата се предоставя по проект „Личен асистент“ по Закона за личната помощ. По механизма лична помощ ползватели на социалната услуга „Лична помощ“ са с настоящ адрес на територията на Община Завет - гр. Завет, с. Брестовене, с. Острово, с. Прелез, с. Веселец, с. Сушево и с. Иван Шишманово. Лицата, предоставящи услугата са назначени на длъжност „Личен асистент“. Към момента в социалната услуга са включени 69 души потребители и сключени трудови договори с 69 лични асистента, назначени на длъжност „Личен асистент“⁸.

• Обществени трапезарии

Община Завет и през 2022 г. продължава да изпълнява проект по Целева програма „Обществени трапезарии“, финансиран от Фонд „Социална закрила“. Целта на проекта е намаляване на бедността чрез осигуряване на обяд на лица, живеещи във висока степен на бедност и социална изолация. След извършване на подбор на 130 представители на целевите групи от Община Завет ежедневно в работни дни се предоставя топла храна. Предоставя се разнообразно седмично меню и балансирано хранене на целевите групи, при спазване на изискванията за безопасност на храните и националните стандарти и норми за хранене, съответно изискванията на БДС. Топлия обяд се приготвя от Звено „Социален домашен патронаж“ към Община Завет⁹.

• Патронажна грижа + в Община Завет

Проект „Патронажна грижа+ в община Завет“ се предоставя по ОП „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“. Процедура за БФП: BG05M9OP001-6.002 „Патронажна грижа +“, приоритетна от „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“, финансирана от Европейски социален фонд. Чрез „Патронажна грижа+ в

⁷ Заповед № РД 01 0098/07.01.2021г. на Изпълнителния директор на АСП, гр. София

⁸ Тристранно споразумение между НОИ, АСП и община Завет

⁹ Договор № РД04-95/21.12.2021 г.

община Завет” е осигурено предоставянето на интегрирана здравно-социална услуга, насочена към 28 възрастни хора и лица с увреждания и от уязвими групи, в т.ч.- лица, засегнати от COVID-19. Спектърът от услуги включва комплекс от почасови мобилни здравно-социални услуги в домашна среда, в т.ч. - психологическа подкрепа и консултиране и подкрепа за извършване на ежедневни битови дейности (пазаруване и заплащане на битови сметки със средства на потребителите и др.), които се предоставят за до 2 часа на ден. Дейностите се предоставят от екип, включващ – медицински сестри, домашни санитарни, психолог¹⁰.

- **Домашен социален патронаж**

Това е социална услуга в общността, представяна от Община Завет. Предоставят се услуги по доставка на храна по домовете по лична заявка, поддържане на хигиената в жилищните помещения, закупуване на лекарства и хранителни продукти; заплащане на битови сметки и др. Целева група са лица с придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст – самотно живеещи, на които здравословното състояние не позволява самостоятелно да организират бита си, или чиито родственици не полагат или не са в състояние да полагат грижи за тях, лица с 70 и над 70 % трайно намалена работоспособност. Към момента на провеждане на изследването социалната услуга се предоставя на 137 потребители¹¹.

3.2. Социални услуги, предоставени от община Завет по Европейски проекти с приключен срок

Община Завет по оперативните програми през програмен период 2014-2020 г. е успяла да разшири и подобри качеството на социалните услуги на територията на общината, като в периода от 2015 до 2020 г. е реализирала следните проекти:

- **Обществена трапезария**

Процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05FMOP001-3.002 „ОСИГУРЯВАНЕ НА ТОПЪЛ ОБЯД- 2016” община Завет кандидатства по Проект – „Осигуряване на топъл обяд в община Завет 2016 - 2017 г.“ Сключи се Договор за безвъзмездна финансова помощ – № BG05FMOP001-3.002-0100-C01 от 20.09.2016 г. Продължителност на проекта – 01 септември 2016 г. – 30 април 2017 г. Услугата „Обществена трапезария“ се предостави при спазване принципите на балансирано хранене и изискванията за безопасност на храните, националните стандарти и нормите за хранене. За трудноподвижните потребители, които не могат лично или с чужда помощ да получават храната, е осигурена доставка до дома. Услугата се предостави от Домашен социален патронаж Завет.

Основна цел на проекта: Подобряване качеството на живот, задоволяване на потребностите от храна и подпомагане на хора, които не могат да си я осигурят сами на територията на община Завет.

Целеви групи: Подбор на целевите групи се извърши по указания на Наредба №РД07-1/04.04.2016г. за реда и условията за определяне на целевите групи по оперативна програма за храни и /или основно материално подпомагане, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най- нуждаещите се лица. Бяха обхванати 70 лица от рискови групи, които бяха удовлетворени основно от потребност от храна чрез предоставяне на топъл обяд¹².

- **„Нови възможности за независим живот на уязвими групи на територията на**

¹⁰ Вътрешни правила за организацията и реда за предоставяне на проект Патронажна грижа + в Община Завет

¹¹ Информацията е предоставена от експерта, работещ по предоставяне на услугата в ДСП- Завет

¹² Процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05FMOP001-3.002 „ОСИГУРЯВАНЕ НА ТОПЪЛ ОБЯД”

община Завет“

Социална услуга, предоставяна съгласно Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.002-0124-C001 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г., процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.002 „Независим живот”. Цел на проекта е развиване на устойчиви услуги за социално включване в общността или в домашна среда, включително подкрепящи и интегрирани междусекторни услуги за хора с увреждания и техните семейства, и за хора над 65 год. с ограничения или в невъзможност за самообслужване на територията на община Завет.

Проектните дейности бяха насочени към улесняване на достъпа до здравни услуги и към развитие на социални услуги в общността, в подкрепа на социалното включване на хората с увреждания, както и до улесняване достъпа до заетост. В резултат на изпълнение на дейностите качеството на живот на възрастните хора и лицата с увреждания на територията на община Завет се подобри чрез създаване на условия и подкрепа за ефективно упражняване правото им на независим живот и социално включване, при зачитане на правата им, съобразяване с техните възможности и специфични потребности. Реализацията на проекта предостави интегрирани услуги за хора с невъзможност за самообслужване и за хора с увреждане, като се съчетават комплексни действия в посока осигуряване на дългосрочна устойчива грижа:

- ✓ осигури се заетост на безработни лица в трудоспособна възраст на територията на община Завет;
- ✓ даде се възможност на хората с увреждания да избират почасови услуги.

Проектът е изпълнил и следните специфични цели:

- ✓ Осигуряване на хора с увреждания и техните семейства, хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване, достъп до дългосрочна здравно-социална грижа, според специфичните потребности на хората в неравностойно положение на основата на индивидуална оценка на потребностите им чрез създаване на Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда в град Завет.
- ✓ Разработване и апробиране на Методология за дейността на Центъра за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда, която да го утвърди като отговарящ на съвременните нормативни изисквания, стандарти и критерии за качество на предоставяните услуги.
- ✓ Подобряване на качеството на живот чрез гарантиране на достъп до интегрирани услуги за социално включване в отговор на комплексните потребности, включително и здравни, на хора с увреждания и хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване с цел преодоляването на последиците от социалното изключване и бедността на територията на община Завет.
- ✓ Предоставяне на възможности за връщането на реалния пазар на труда на лица, които полагат грижи за близките си с увреждания на територията на община Завет.
- ✓ Развиване на местния капацитет и изграждане на екип от местни специалисти, който да предоставя устойчиви услуги за социално включване в общността или в домашна среда, ориентирани към местната специфика и потребности чрез инвестиране в знания, прилагане на умения и придобиване на опит.
- ✓ Повишаване на обществената чувствителност в община Завет към проблемите на хората с увреждания, хората над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване и техните семейства.

Изпълнение на целите на проекта по индикатори:

- ✓ Лица с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване - специфичен за програмата индикатор.
Базова стойност общо - 38 лица
Целева стойност общо - 62 лица.
- ✓ Участници с увреждания и участници над 65г. в невъзможност за самообслужване, с подобрен достъп до услуги - специфичен за програмата индикатор.
Базова стойност общо - 38 лица
Целева стойност общо - 115 лица.
- ✓ Обхванати са 82 потребители, ползващи услугите „Домашен помощник“ и „Личен асистент“, както и 35 потребители, ползващи услугите на специалистите в Центъра за почасово предоставяне на услуги в домашна среда.
- ✓ Новоназначени 14 лични асистенти и домашни помощници по проект „Нови възможности за независим живот на уязвими групи на територията на община Завет“.
- ✓ Пренасочени 37 лични асистенти от проект „Нови възможности за грижа“;
- ✓ Общо 51 лични асистенти и домашни помощници към 03.2018 г., работили по проект „Нови възможности за независим живот на уязвими групи на територията на община Завет“¹³.

• **Нови възможности за грижа**

Проект № 2014BG05M9OP001- 2.2015.001 C0001 „Нови възможности за грижа“, чрез който Агенция за социално подпомагане, в партньорство с общините, предоставя социалната услуга „Личен асистент“. Общия брой лични асистенти обхванати в рамките на проекта в община Завет са 38 души, обслужващи 39 потребителя от населените места в общината гр. Завет, с. Брестовене, с. Острово, с. Сушево, с. Прелез, с. Веселец и с. Иван Шишманово¹⁴.

• **Проект „Подкрепа за достоен живот“**

Изпълнени по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, чрез който Агенция за социално подпомагане, в партньорство с общините, предоставя социалната услуга „Личен асистент“. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Основните цели на проекта:

- ✓ Да се децентрализира услугата "Личен асистент", която до момента традиционно е предоставяна от Агенцията за социално подпомагане на територията на цялата страна - услугата "личен асистент" ще се предоставя от общините.
- ✓ Да се създадат възможности лицата с трайни увреждания да участват активно в планирането на услугата, определянето на индивидуален бюджет и избора на личен асистент.
- ✓ Да се намали рискът от зависимост от институционален тип грижи за хората, нуждаещи се от помощ за обслужване.
- ✓ Да се подкрепят семействата, в които има лице с трайно увреждане, като се даде възможност за професионално развитие на ангажираните с грижи за лицето с трайно увреждане членове на семейството.
- ✓ Да се постигане промяна в разбирането за дейността на личния асистент - потребителите

¹³ Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.002-0124-C001 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

¹⁴ Проект № 2014BG05M9OP001-2.2015.001-C0001 „Нови възможности за грижа“

и техните семейства да я възприемат като социална услуга, а не като дейност, извършвана от членове на семейството.

Общия брой включени потребители в социалната услуга „Личен асистент“ са 18 души, личните асистенти обхванати в рамките на проекта в община Завет са 21 души отнаселените места в общината – гр. Завет, с. Брестовене, с. Острово, с. Сушево, с. Прелез, с. Веселец и с. Иван Шишманово ¹⁵.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ключова роля за подобряването на качеството на живот на лицата от уязвими групи имат социалните услуги. Тази форма на подкрепа подпомага и разширява възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот и са насочени към подкрепа на подпомаганите лица за осъществяване на ежедневните им дейности. Социалните услуги нямат задължителен характер и се предоставят при изявено желание от страна на бъдещия потребител, който посочва и каква точно да е услугата. Стремешът е да се оказва подкрепа в домашна среда и в общността. Оценката на потребностите от социални услуги е ключов фактор за определянето на вида, капацитета и териториалното разпределение на различните социални услуги.

На територията на община Завет се отчита недостатъчно осигуряване на населението по отношение на предоставянето на социални услуги, в предвид потребностите. Предоставяните социални услуги на територията на община Завет са само и единствено в домашна среда, което не покрива потребностите на населението. Самотно живеещите стари хора представляват една от най-големите групи лица с потребности от социални услуги и съответно ангажират голямата част от ресурсите за предоставянето им. Отчита се увеличаване на броя на възрастните и старите хора с потребност от специализирани и постоянни медицински грижи, както и тези с деменция. Висок е делът на семействата с деца, които са обект на ежемесечно социално подпомагане (109 семейства). В общината живеят и тридесет многодетни семейства. Съпоставени към общия брой население на община Завет, при не малък процент от населението е установен определена степен на увреждане – 30 деца и 996 пълнолетни лица.

Всички проекти и програми, финансирани с Европейски средства, имат своя принос и реално отражение за намаляване на бедността и социалното включване. Реализираните проекти в община Завет, финансирани със средства от европейските фондове са довели до видими резултати и значително са подобрили качеството на живот на уязвимите групи, достъпа до социални услуги в общността и до пазара на труда.

Установява се, че в община Завет всички предлагани социални услуги се предоставят в домашна среда. На територията на общината не функционира нито една социална услуга в общността (предоставяна извън домашната среда), в общността от резидентен тип или специализирана такава. Анализът на рисковите групи сред населението на общината доказва необходимостта от разкриването на такава/такива.

References:

1. Dogovor № РД04-95/21.12.2021 g.
2. Dogovor za predostavyane na bezvazmezdna pomosht № BG05M9OP001-2.002-0124-C001 po operativna programa “Razvitie na choveshkite reursi” 2014-2020 g.

¹⁵ Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, бюджетна линия BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“

3. MTSP - <https://www.mlsp.government.bg/sotsialni-uslugi-v-domashna-sreda>, pos. na 01.04.2022 g.
4. Operativna programa “Razvitie na choveshkite reursi” , biudjetna liniya BG051PO001-5.2.09 „Alternativi“
5. Proekt № 2014BG05M9OP001-2.2015.001-C0001 „Novi vazmojnosti za grija“
6. Protsedura za direktno predostavyane na bezvazmezdna finansova pomosht BG05FMOP001-3.002 „Osigoryavane na topal obyad“
7. Vatreshni pravila za organizatsiyata i reda za predostavyane na proekt “Patronajna grija +” v Obshtina Zavet
8. Zakon za sotsialnite uslugi, <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2137191914>, pos. na 01.04.2022 g.
9. Zapoved № ПД 01 0098/07.01.2021g. na Izpalnitelniya director na ASP, gr. Sofiya